

להתיר את הספקות

כיצד תשובה אחת מסירה חסמים ומובילה לסגירת שידוכים? איך יוזמה שהחלה אצל מחנכת בכפר חב"ד פורצת דרך ומרבה אכפתיות והצעות שידוכים לעשרות רווקים ורווקות בני למעלה משלושים? וגם: נדוניה אחת שמגלגלת שורת סיפורים מרגשים בדרך לבניין עדי עד | קשה זיווגים כקריעת ים סוף | **דבי מינצברג**

הביטוי "קשה זיווגו של אדם כקריעת ים סוף" – אולי זהו הזמן הנכון ביותר להתבונן בו, בערב שביעי של פסח, החג החותם את שבעת ימי הפסח בחודש הראשון בשנה. זהו ביטוי ומקור המלמד כי חיבור בין שני אנשים הוא תהליך מורכב, ניסי ודורש התערבות של הקב"ה, בדיוק כפי שקריעת הים הייתה מעשה נס מיוחד ולא טבעי. ההשוואה נובעת מכך שזיווג הופך שני הפכים לישות אחת, בדומה להפיכת הים ליבשה. ואם בקושי עסקינן, ודאי שאין מי שאינה מכירה את האתגר הגדול העומד בפתחן של עשרות ואולי מאות משפחות אנ"ש בארץ ובעולם בשנים האחרונות, בכל הנוגע לנושא השידוכים. וכשאנו עומדות בערב שביעי של פסח, אין זמן מתאים יותר לגעת בנושא הבווער.

הוא בחור טוב. בכך היא משוכנעת. רציני, אחראי, טוב מזג, וכיף לדבר איתו. אבל הם שונים מאוד, גם בכך היא משוכנעת. מהפגישה הראשונה שמה לב לפערים ביניהם, וסימן שאלה הסתמן לו בליבה. אך היה לה נחמד והיה לה חבל להוריד, וכך המשיכה מפגישה לפגישה, גוררת איתה את סימן השאלה. הוא לא נעלם, המשיך להתעגל בין חדרי לבבה, והיא תוהה – מה עושים? הקידומת שהחליפה לפני חודשיים, מאותתת לה באזהרה. אל תורידו. מצד שני סימן השאלה מהבהב גם הוא: אל תסגרי.

הלילה היא שוב לא נרדמה. הפכה והפכה במחשבות, התהפכה מצד לצד במיטתה, והבינה: עוד פגישה לא תקדם לשום מקום, כל עוד לא עשתה סדר בתוכה. השמיים החליפו גוון, הבוקר הגיע ואיתו החלטה. היא המתינה עוד קצת, לשעה סבירה יחסית, ואז לקחה לידיה את הטלפון והתקשרה.

"אני זוכרת את אותו בוקר שבו היא התקשרה", משתפת הגב' ברכה טברדוביץ יו"ר ארגון עדי עד, "ביחד ליבנו את ההתלבטות שלה, את המחשבות, את התחושות, עזרתי לה לדייק את סימן השאלה – כמה ממנו מתבסס על המציאות, וכמה ממנו יושב על חוויות מוקדמות או פחדים בתוכה. בסופו של דבר, היא הרגישה בהירות 'לחשוב על זה שוב'. לא ידעתי מה תהיה ההחלטה שלה, אבל אחרי שבועיים קיבלתי ממנה הודעה מעוצבת של סגירת השידוך, עם תודה גדולה ולבבית".

סימן השאלה התמוסס. את מקומו תפסה שלוה של התרת הספקות – ולפעמים תשובה אחת כזו היא כל מה שנחוץ כדי להגיע להחלטה הנכונה. דווקא הגב' טברדוביץ נותרה עם סימני

שאלה: "תהיתי לעצמי – מה עם כל אותן בנות בוגרות מוכשרות ומצליחות שסוחבות סימני שאלה ולא מוצאות את האומץ לפנות, להתייעץ, לברר... מי יודע כמה שידוכים בעלי פוטנציאל הצלחה ירדו בגלל זה, וגם להפך, כמה שידוכים נסגרו בלב לא שלם, מה שעלול לחבל ביסודות הבניין..."

סימן השאלה הזה התעצם לאורך השנים, ביחס תואם להעמקת ההיכרות עם בנות "לחיים ולברכה", בוגרות אנ"ש ששיתפו במורכבות ובדילמות הרבות בתהליך השידוכים. ולא פחות מכך, הדילמות הן מנת חלקם גם של הבחורים, ושל ההורים.

וכדרכו של ארגון חב"די שמוביל מהפכה, לזהות את סימני השאלה וצורכי השטח, ולייצר להם מענה פורץ דרך – גם כאן הגיעה העת, ומיזם חדש נולד. "אסק מי פלוס" – שו"ת בדרך לחתונה. מהיום, יש כתובת לשאלות וללבטים המאפיינים כל כך את התקופה המורכבת של השידוכים. בשלב ראשון פונה המיזם לבוגרות אנ"ש – 23+. ניתן לשלוח שאלות בווצאפ או במייל, וכל שאלה תקבל התייחסות רגישה ותיענה על ידי משיבות מנוסות ומקצועיות. ויש גם תוכניות לעתיד: אחרי התבססות המיזם יורחב בעז"ה קהל היעד, וינתן מענה גם לשאלות בוגרי אנ"ש, הורים או קרובים המלווים את השידוך.

במיזם מרגש זה הושקעה עבודת תשתית יסודית ע"י ארגון 'לחיים ולברכה' ובהובלתה של הגב' חנה פלדמן. החל מהתייעצות עם מוקד 'אסק מי' של בנות חב"ד, שהעניק הכוונה וסיוע ברוב לב ובמאור פנים, דרך פיתוח תוכנה חדשנית ומדויקת לצורכי 'אסק מי פלוס', וכלה בבניית מצבת כוח אדם שתתפעל את המערכת, בריכוזה של הגב' מושקא לבנהרץ: משיבות מדהימות, מגיחות מקצועיות ורבנים ומשפיעים שייתנו עצה והדרכה.

קבוצה מהפכנית

המיזם החדש הוא זרוע אחת מתוך מערך התמיכה הרחב למען בוגרי אנ"ש, הכולל מיזמים מגוונים, המתחדשים כל העת. מיזם נוסף שנולד בתחילת השנה הוא קבוצת הווצאפ הפעילה – "אכפת לי בשידוכי חב"ד" לגילאי 30+. על הקבוצה ומה שמאחוריה, שמענו מהגב' פייגי סלאווין המנהלת את הקבוצה עם כל הלב.

- איך התחלת לעסוק בשידוכים?

"במשך עשרות שנים הייתי מחנכת כאן בכפר חב"ד. כשפרשתי לגמלאות, התחלתי להתקשר לתלמידות לשעבר שבגרו וטרם הקימו בית. התעניינתי, ניסיתי לעזור, לעודד, לכוון, לחשוב על רעיונות עבורן וגם להפנות לשדכניות. הבנות התרגשו מאוד שאחרי שנים זוכרים אותן ומתעניינים בהן".

ההיכרות עם עולם השידוכי הבוגרים וההתמודדויות שהם חווים העמיקה כשפייגי שמה לעצמה מטרה לעזור לקרוב משפחה בוגר בשידוכים. "ניסיתי עם בעלי לקדם את מציאת השידוך בדרכים שונות, וזה לא הלך. לאורך כל הדרך ליוו אותי ההכוונה של הרבי, לפנות ל'שדכנים בעלי מרץ טובים', וגם דבריה של אימי ע"ה, שאמרה תמיד: בשידוכים צריך להשקיע את כל הכוח! כשעולה הצעה שרוצים בה, יש להתאמץ לקדם אותה, לשלוח את מי שיכול לדחוף, מותר גם לנדנד. אם זה יהיה שלך – זה כדאי! ואם לא? אז רצינו, ניסינו, עשינו את שלנו וזה בסדר גמור".

סוף כל סוף, בשעה טובה ומוצלחת זכתה פייגי עם בעלה לעשות את השידוך לאותו קרוב משפחה. לצד השמחה וההתרגשות, הרגישה פייגי צורך להמשיך לעזור לבוגרי אנ"ש בדרך לשידוך. "כשנחשפתי למפת הבוגרים והבוגרות, בנים ובנות יקרים מתוך הקהילה שלנו, פגשתי את הקשיים בדרך והרגשתי שחייבים לעמוד לצידם ולעשות למענם. ומכאן התחברתי לארגון הנפלא 'לחיים ולברכה' מבית ארגון 'עדי עד', ויחד עם הנהלת הארגון חשבנו איך אפשר להמשיך לעורר את האכפתיות ולקדם עשייה בשטח. בעבר ערך הארגון קמפיינים קהילתיים לעידוד אכפתיות, להגברת הצעות ולקידום שידוכי בוגרים. וכעת עלה הרעיון לפתוח קבוצה לשידוכי בוגרים – +30: "אכפת לי בשידוכי חב"ד". הקבוצה מיועדת לנשים, בהן אימהות ובנות משפחה של בחורים ובחורות, מכרות ושדכניות אכפתיות, ואף הבוגרות המחפשות שידוך. יש יום ייעודי להעלאת פרופילים של בחורים, ויום אחר להעלאת פרופילים של בחורות, ומתוך כך עולים רעיונות והצעות".

פייגי מנהלת את הקבוצה עם כל הלב והנשמה, ומזכירה בכל פעם מחדש לחשוב על הבוגרים, בתוספת מילים חמות, ציטוטים מחזקים ותובנות מאירות. מעודדת בקבוצה ובפרטי, מהווה אוזן קשבת וגם מפנה לשדכניות שונות. כשעולים אתגרים וצרכים מיוחדים היא מפנה למיזם הליווי לשידוכים מיוחדים של הארגון, "יד ביד לעדי עד" – מיזם מרגש כשלעצמו, המעביר את המועמדים והחורים שלב אחר שלב בליווי מדויק ומקצועי בדרך לשידוך.

התמיכה והעידוד מופנים גם אל קהל השדכניות שברירת המחדל הקלה יותר עבורן היא להתמקד בצעירים. בכל זאת, ניכרת התעוררות גוברת ומתרחבת בקרב השדכניות להירתם ולעזור לבוגרים. זאת במידה רבה בעקבות העשייה של ארגון "לחיים ולברכה" המוביל ומניע את ההתעוררות האכפתית הזו, וגם משקיע בגיבוש והעצמה של קהילת השדכניות. ההשפעה הברוכה של הארגון ניכרת גם בשיתופי הפעולה בין השדכניות. אם בעבר היו השדכניות עובדות כל אחת לעצמה, היום יש עבודת צוות, שילוב זרועות ופירגון הדדי.

השותפות של השדכניות בקבוצה איננה מובנת מאליה, מכיוון שכללי הקבוצה דורשים להעלות כל פרופיל עם אפשרות לפנות ישירות למועמד או המועמדת, או לאנשי הקשר שלהם, ללא התחייבות לעבור דרך השדכנית שהעלתה את הפרופיל. משדכניות שזוהי פרנסתן נדרש כאן להתעלות על עצמן, ורבות מהן עושות זאת מתוך רצון אמיתי לסייע לבוגרים לקרוע את הים.

ובדרך, עד שייבקע הים, ארגון 'לחיים ולברכה' מתפתח כל העת, בחשיבה מחוץ לקופסה ובמיזמים ייחודיים ומרגשים. הארגון גם מקיים מפגשים מעצימים לבנות בהובלת הגב' נחמה אמיתי והגב' פייגי בורקיס – כל מפגש כזה הוא התוועדות מגבשת ומחזקת, מטעינה בתכנים ובכוחות להתקדם אל השידוך. כך בחנוכה, כולל דמי החנוכה המסורתיים מהגב' טברדוביץ לכל משתתפת, וכך בפורים – אירוע שהשנה עבר לזום בעקבות המלחמה.

ונחזור אל קבוצת "אכפת לי בשידוכי חב"ד": לצד התמיכה, העידוד והתזכורות, יש גם תמריצים מדרבנים: מענק של \$500 למשדכי בוגרים ניתן מעבר לדמי השדכנות (בכפוף לתקנון). תמריץ נוסף על עשייה גם אם לא היו תוצאות נולד בשבועות האחרונים, בצל המלחמה. דווקא עכשיו, עלתה הקריאה – "בין אזעקה לאזעקה, גם את שומעת את הזעקה של המצפים לבניין על יסוד התורה והמצוות?" זה הזמן להגביר אכפתיות. לחשוב על הבוגרים גם בממ"ד או במקלט, לדאוג שיגיעו ל"מרחב מוגן" – בבניית בית משלהם... במבצע המיוחד נערכת הגרלה שבועית על שובר מפנק למציעות במשך השבוע הצעות ל 5 משודכים שונים, בוגרים בני 30 פלוס.

ולצד הפרופילים, הרעיונות והעשייה הבלתי נלאית, מהווה הקבוצה גם מקום לשיתוף מלב אל לב. הבוגרות ולפעמים גם השדכניות שולחות מרחשי ליבן, במלל ובשיר, חולקות את האתגרים בדרך, ומקבלות חיבוק קבוצתי עוטף. וכל פעולה כזו מזרזת חתונה ועוד חתונה, וגם את החתונה הכללית – חתונת כנסת ישראל והקב"ה בגאולה השלמה.

ברוחניות ובגשמיות

על שפת הים, בהמתנה לנס. זו ההקבלה של חז"ל, שרואים בקריעת ים סוף סמל לקושי ניכר, למה שלא בא בקלות, בטבעיות. נדרשים השתדלות מאומצת מחד גיסא וסייעתא דשמיא מופלאה מאידך גיסא.

"קשה לזווגם כקריעת ים סוף", "קשים מזונותיו של אדם כקריעת ים סוף".

ולצד הקושי, יש בשורה. העומדים על החוף לא נמצאים שם לבד. יש מי שאכפת להם, ליבם ער ומרגיש את הקשיים, והם משקיעים מחשבה, רגש, זמן ומאמץ, וחותרים בין הגלים כדי לזרז את קריעת הים המיוחלת.

מצאנו אותם פעמיים, מגישים עזר בשתי ההקבלות לקריעת הים.

יש מי שמושיט יד ולב למצפים לזיווגם, וגם למי שכבר מצאו את הזיווג ומתמודדים עם גלי הוצאות כבדים בדרך לחתונה.

כאן עומדות לצידם מתנדבות קרן הארגון, בהובלתן של הגב' מאירה אהרון והגב' הני חזן. המתנדבות המסורות מלוות ומעניקות לכל כלה חב"דית – לכל זוג בעצם – סל נדוניה עשיר ואיכותי, שממלא את הלב בהקלה ובתחושה עוטפת, ואת הבית בכל מוצרי הבסיס הנדרשים.

בחודשים האחרונים, החוויה של הכלות השתדרגה לאין ערוך. האכסניה של בית עדי עד שינתה את פניה והתחדשה בשיפוץ מיוחד בהכוונתה של הגב' איריס אהובה פייקובסקי. הכלות זוכות לקבלת פנים נאה וחגיגית. הסדר והארגון של שפע המוצרים בארונות המותאמים, לצד התאורה הנעימה והעגלות החדשות המקלות על איסוף הפריטים הרבים – כל אלה יוצרים אווירה מזמינה, אור בעיניים ובלב.

ש' מכפר חב"ד חוותה את הליווי המיוחד של ערב החתונה פעמיים. בפעם הראשונה – נדוניה של אימא, ובפעם השנייה – נדוניה כמו של אימא, מחבקת ומחממת את הלב.

"בבית שבו גדלתי, אני זוכרת מגיל רך ש'נדוניה' הייתה שם דבר, מושג שבו הרגשנו את הלב הרחב של ההורים שהיו עוזרים מכל הלב בנדוניה לכלה. השנים חלפו, הוריי כבר נפטרו, ולפני חתונת בתי היקרה – הגענו כמו כל כלה חב"דית לקבל את סל הנדוניה. המילה 'נדוניה' החזירה אותי בבת אחת לעבר, לזיכרונות מאימא ע"ה שהייתה כל כך חסרה לי בהכנות לחתונה. כשנכנסנו לבית הזה, הלב התרחב. המקום המשופץ משרה הרגשה כלתית-מלכותית, ואת פנינו קיבלה מתנדבת מלאכית. במאור פנים ערכה לנו סבב ומילאה אותנו בכל טוב, והרגשתי שאני מקבלת דרישת שלום מאימא שלי מלמעלה, כאילו היא ירדה אלינו לשעה לארגן לנו נדוניה שהיא עולם שלם, כמו שהיא יודעת.

"אין לי מילים להסביר את התחושה הקסומה, הנעימה, המשפחתית. זה כל כך עוטף ומלטף. הרבה מעבר לכסף, מורגשת המחשבה שמושקעת כאן בכל פרט, בצורה כל כך כלתית ומכובדת.

שליחות של הרבי – כאן בכפר חב"ד". שליחות שנמשכת, מצודתה פרוסה לכל כלות חב"ד בארץ
הקודש, לילה של היום ולילה של מחר.
במציאות משתנה, בשגרה ובחירום, הארגון מתחדש וחושב כל העת על דרכים נוספות לסייע
בבניית בניין עדי עד. עד שייבקע הים...